

Projekt został wdrożony przy finansowym udziale Funduszu BSAP.

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI Z OKAZJI "TYGODNIA ZIEMI" POD NAZWĄ „ENERGIA Z ODPADÓW”

Konferencja odbyła się zgodnie z założonym terminem w dniu 16 kwietnia 2013r. w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu

Na konferencję zaproszono 152 osoby z ościennych miast, gmin i urzędów.

Otwarcia XX „Tygodnia Ziemi” dokonali:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Zabrzu Pan Marian Czochara.

Zastępca Prezydenta Miasta Zabrze Pani Katarzyna Dzióba.

Dyrektor Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu Pan Marek Dmitriew.

Pani Prezydent zaakcentowała ważność obchodów „Tygodnia Ziemi”. Podkreśliła, że po raz dwudziesty organizowane są z tej okazji konferencje, warsztaty i konkursy dla wszystkich mieszkańców Miasta.

Pan Jan Jurkiewicz przybliżył zebrany tematycznej minionych obchodów „Tygodnia Ziemi”. Moderatorem konferencji był Pan Ryszard Bęben.

W ramach współpracy Lund - Zabrze Profesorowie Mikael Backman oraz Lars Hansson wspólnie z grupą studentów z wydziału ochrony środowiska w Lund pracowali nad zagadnieniami biogazowni w Zabrzu, a zwłaszcza dostępnych odpadów z poszczególnych gmin; rodzaju, jakości i ilości.

Profesor podkreślił znaczenie Szwedzko-Polskiej Platformy Zrównoważonej Energetyki na rynku polskim i szwedzkim w kształtowaniu rozwoju odnawialnych źródeł.

Przedstawił krótką genezę jej powstania, a także zasady jej finansowania.

Zaznaczył, że prekursorami założenia był, ze strony polskiej, Premier Rządu Waldemar Pawlak oraz Premier Rządu Szwecji Pani Moud Olofsson

Profesor przedstawił model szwedzkiej biogazowni oraz wykorzystanie odpadów jako wsadu do biogazowni.

Zaakcentował przejście z paliw kopalnych na odnawialne źródła w Szwecji, jak również prowadzenie zrównoważonej gospodarki odpadami.

Zaznaczył, że podobne konferencje jak w Zabrzu odbyły się w poprzednich latach w:

Warszawa 2007- polsko - szwedzka konferencja Bioenergia,

Lund - Energia dla efektywności ekologicznej,

Warszawa 2011- Energia z odpadów - Produkcja biogazu,

Pan Profesor omówił najlepsze praktyki i zrównoważone systemy energetyczne szwedzkich gmin oraz potencjały leśnego przemysłu w energię odnawialną.

Podkreślił ważność zrównoważonego planowania gospodarki odpadami oraz potencjału całego systemu produkcji biogazu.

Poinformował, że do tej pory odbyło się 15 wspólnych wizyt studyjnych i 15 seminariów.

Profesor za zasługi w rozwój źródeł odnawialnych w Polsce otrzymał Krzyż Zasługi od Prezydenta RP i Rządowe wsparcie dla kontynuacji.

Kolejny Prelegent konferencji, to Pani Magdalena Rogulska, która poinformowała, że rocznie w Polsce wytwarza się ponad 12 mln ton odpadów komunalnych, w tym ponad 50% odpadów ulegających biodegradacji, które mogą być wykorzystane do produkcji energii.

Ten sposób zagospodarowania biodegradowalnej frakcji wymaga nie tyle rozwiązań technicznych i technologicznych, ale przede wszystkim zmian w świadomości społeczeństwa dotyczącej prawidłowej segregacji odpadów.

Przykładem dobrych praktyk w obszarze produkcji energii z odpadów jest Szwecja.

Odpady komunalne w Szwecji są traktowane jako cenny surowiec energetyczny służący do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła oraz paliw transportowych.

W segregację odpadów komunalnych zaangażowane są nie tylko władze samorządowe i firmy, ale przede wszystkim społeczności lokalne.

Podstawowym założeniem szwedzkiego modelu gospodarki odpadami jest upatrywanie w odpadach - surowców lub źródeł energii.

W Szwecji biometan jest używany jako paliwo do napędu pojazdów komunalnych.

W Lund, Boras, Linköping i Västeras wszystkie autobusy i śmieciarki napędzane są tak wytworzonym biogazem.

Podkreśliła, że w Polsce jest duży potencjał rynku biogazowego oparty o segregowane odpady komunalne, lecz istnieje szereg barier rozwoju tego sektora, do których należą: wciąż opracowywany tzw. trójpak energetyczny (Ustawa o OZE, Prawo Energetyczne, Prawo Gazowe) – niepewny poziom wsparcia w przyszłości.

Długie procedury administracyjne (do 3 lat)

W wielu przypadkach brak akceptacji społecznej, aby dziedzina ta mogła się rozwijać potrzebne są projekty pilotażowe.

Pan Jakub Zielonka – Neostar Green Energy omówił pierwszy raport z inwentaryzacji surowców do biogazowni w Zabrze, pod kątem dostępności surowców. W pierwszym raporcie uwzględniono w części:

- przedsiębiorstwa
- hodowle, farmy
- placówki oświatowe
- gospodarstwa domowe

Zinwentaryzowano odpady:

- Produkty rolne (gnojowica, obornik)
- Odpady z rzeźni i ubojni
- Odpady z zakładów przemysłu spożywczego
- Odpady żywnościowe (restauracje, szkoły, przeterminowana żywność)

Poinformował o ilości dostępnych odpadów:

- Gnojowica świńska: 90 tys. ton/rok
- Obornik drobiowy: 12 tys ton/rok
- Odpady z rzeźni i ubojni: 10 tys. ton/rok
- Odpady żywnościowe: 250 ton/rok

Kolejny tytuł prezentacji, to „Biogazownia w Zabrze”- Ryszard Bęben oraz Zdzisław Iwański– Prezes Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zabrze przedstawili tematykę związaną z funkcjonowaniem Spółki MOSiR. Prezes omówił obiekty biznesowe, a także finansowanie obiektów sportowych. Pokróćce przedstawił system pozyskiwania biogazu składowiskowego i jego przetwarzanie na energię elektryczną. Omówił również plan przyszłych inwestycji na terenach obecnego składowiska. Poinformował o nowo wybudowanym składowisku odpadów komunalnych oraz uzyskanych dokumentach niezbędnych do jego funkcjonowania. Z trzech planowanych inwestycji zaakcentował budowę biogazowni na odpady zgodnie z projektem na, który pozyskaliśmy środki z Funduszu BSAP.

Z kolei Menager projektu Ryszard Bęben przedstawił informacje na temat przyszłej biogazowni w Zabrze.

Poinformował o lokalizacji biogazowni oraz szczególnych warunkach klimatycznych sprzyjających środowisku i społeczności.

Kolejno omówił pokrótce schemat funkcjonowania biogazowni oraz produkcję i wykorzystanie energii elektrycznej, a także cieplnej w układzie kogeneracyjnym. Zaznaczył wykorzystanie samego biogazu po jego oczyszczeniu i uzdatnieniu w gospodarstwach domowych i pojazdach samochodowych, a także wykorzystanie bionawozu, jako końcowego produktu fermentacji.

Przedstawił status prawny pofermentu opisany w ustawach i rozporządzeniach

Zwrócił uwagę również na odpowiednie przygotowanie substratów do fermentatora, na ich rozdrobnienie, higienizację odpadów z ubojni oraz na niekorzystne w procesie produkcji biogazu inhibitory, jak również wykonanie podstawowych badań wsadu.

Omówił projekt dokumentacji biogazowni, który finansowany jest przez Fundusz BSAP, jak również czas trwania projektu oraz zakres rzeczowy. Przedstawił szczegółowy harmonogram realizacji projektu uwzględniając linię budżetową zadań, poszczególne działania, kwoty oraz finansowanie przez podmioty zgodnie z umową.

Podczas przerwy kawowej uczestnicy mogli zwiedzać wystawę z okazji XX „Tygodnia Ziemi” przygotowaną przez Muzeum.

Jednym z głównych aspektów realizowanego projektu jest edukacja ekologiczna dla wszystkich mieszkańców powiedział Moderator.

Edukację ekologiczną zgodnie z porozumieniem prowadzą:

1. Wydział Oświaty w Zabrzu,
2. Centrum Edukacji Ekologicznej przy Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu
3. Wydział Ekologii w Zabrzu
4. Wydział Infrastruktury Komunalnej w Zabrzu
5. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu Sp. z o.o.

Edukacja ma na celu przygotowanie mieszkańców do prowadzenia bieżącej segregacji oraz selektywnego zbierania odpadów kuchennych do przyszłej biogazowni.

Pani Czesława Węciewicz - Doradca Prezydenta Miasta Zabrze przedstawiła temat pt: „Edukacja ekologiczna w mieście Zabrze - Program edukacji ekologicznej, przez edukację do zrównoważonego rozwoju, dla Miasta Zabrze na lata 2013 – 2020”

Podkreśliła, że edukacja jest warunkiem promowania zmian zachowania, dostarczających wszystkim obywatelom kluczowych kompetencji potrzebnych do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Z uwagi na specyfikę zarówno społeczną, jak i środowiskową miasta skoncentrowano się w programie na trzech kierunkach:

1. Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców Zabrza.
2. System stałej współpracy międzysektorowej i dialogu społecznego.
3. Racjonalne wykorzystanie i rozwój bazy służącej powszechnej edukacji ekologicznej.

Pani dr Czesława Węciewicz poinformowała, że celowe działania edukacyjne obejmują nie tylko wiedzę z zakresu ekologii i ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami, ale dotyczą one umiejętności zastosowania jej w codziennym życiu, należy wyrobić pozytywne nawyki dotyczące segregacji odpadów, co związane jest z nową ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach oraz ustawy o odpadach.

Program prowadzony będzie na wszystkich etapach wiekowych kształcenia. Program obejmuje 7 poziomów edukacyjnych.

Kolejnym Prelegentem była profesor Anna Patrzalek, dr Edyta Sierka i dr Katarzyna Nowińska. Temat: Zbiorowiska roślin dziko rosnących na terenach poza rolniczym użytkowaniem jako potencjał energetyczny. Pani Profesor wyeksponowała dwie rośliny pn. Nawłóć oraz Trzcinnik Piaskowy.

Zasugerowała, aby rośliny te przebadać, kiedy są pod postacią zieloną i ustalić optymalny okres ich biogazowości. Wspomniała, że rośliny te rosną na hałdach oraz różnych terenach zrekultywowanych. Obecnie były badane pod kątem zawartości

suchej biomasy tych roślin po okresie wegetacyjnym i wynika, że mają wysoką wartość energetyczną wyrażoną wartością opałową dla stanu suchego.

Spalanie odpadów, a jakość powietrza w województwie śląskim”, to temat Pana Wojciecha Główkowskiego. Obecnie Zastępca Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Na wstępie poinformował, że na opłatę za odpady na mieszkańca składają się ;

- opłata marszałkowska,
- koszty operacyjne,
- koszty zbiórki transportu

Na podstawie danych GUS ilość wytwarzanych odpadów komunalnych oszacowana przy udziale wskaźników określonych w Krajowym planie gospodarki odpadami jest wyższa niż podaje GUS. Według tych wskaźników w 2010 r. w województwie wytworzono 1,65 mln Mg odpadów komunalnych, a na podstawie GUS - 1,56 mln Mg.

Poinformował, że od 2013 roku jest zakaz składowania frakcji kalorycznej odpadów:

- ciepło spalania powyżej 6MJ/kg,
- zawartość ogólnego węgla organicznego (TOC) powyżej 5% suchej masy,
- straty prażenia (LOI) powyżej 8% suchej masy.

W debacie panelowej z udziałem prelegentów uczestnicy poruszyli następujące kwestie:

1/ segregację u źródła wg nowej ustawy,

2/selektywną zbiórkę odpadów organicznych,

3/selektywną zbiórkę wszelkiego sprzętu,

4/wyposażenie w pojemniki do selektywnej zbiórki,

5/Pan Wojciech Główkowski i Pan Bronisław Wyżgolik poparli pomysł Pani Anny Patrzalek i jej Zespołu w temacie uprawy i wykorzystania roślin na terenach zrekultywowanych.

Pani Krystyna Kurowska podziękowała MOSiR za systematyczność organizowanych konferencji i edukacji zabrzańskiego społeczeństwa zarówno w aspekcie projektu biogazu, jak i nowych ustaw związanych z gospodarką odpadami. Na tym konferencję zakończono.